

מסורת הש"ס

(א) ושלט ג. (ב) ושלט ג. (ג) ושלט ג. (ד) ושלט ג. (ה) ושלט ג. (ו) ושלט ג. (ז) ושלט ג. (ח) ושלט ג. (ט) ושלט ג. (י) ושלט ג.

מוסף רש"י

ד"ר שלום. שהגביו למעלה מ' דלא שליט ביה חזר רה"ר והו' מקום פטור: חייב. כי הדך אמתי ואע"ג דדך מקום פטור אול: לא נח. במקום פטור והו'א ליה עקירה מה"ר והתנה ברה"ר: הכא נח. במקום פטור ניד העומד על האסקופה: פסח פטוח כו'. קט"ד

רבינו חננאל

ושנין הא דרבא (בבבא) [בדלא נח] לשיב' חייב. ור' אבהו (בבבא) פי' דהו' שכיבין על עטור מיטתו ומסבא. הא דאמר ר' אבהו אסקופה מסבא ב' רישות. מוטתה היא.

יציאות השבת פרק ראשון שבת

ט.ו.

עין מושבא גר מצוה

כא א ש"ע ח"ט פ"י שמי ספ"ג א גביה:

תוס' ישנים

(א) אמר מהרי"ם ה"ט למיטקט וקירוי כלפי חוץ וכיון שהדלת עומדת כחלפת עובי הפתח אלל הקירוי אלל דך הדלת נעמד כולה כפיני וס' ללא אוקומתא בלתי מסב"ד וענן שפתי כחלפת האסקופה וזין שפס עד הדלת ד' שפתי לפי שאין דרך להעמיד לוי כחלפת האסקופה אלל או כפיני או כחון או כפי שפתי מהרי"ם בלתי הו' שפתי מחילה ואפילו נעול הו' כלפיני אש"ג דליכא ד' כמו הקמ"ד דאפילו נעול ויוד ומסמ:

ד"ר עליו. שהגביו למעלה מ' דלא שליט ביה חזר רה"ר והו' מקום פטור: חייב. כי הדך אמתי ואע"ג דדך מקום פטור אול: לא נח. במקום פטור והו'א ליה עקירה מה"ר והתנה ברה"ר: הכא נח. במקום פטור ניד העומד על האסקופה: פסח פטוח כו'. קט"ד

ד"ר עליו חייב התם לא נח הכא נח: א' אחרים אומרים אסקופה משמשת שתי רשויות בזמן שהפתח פתוח כלפנים פתח נעול כלחוץ ואף על גב דלית ליה לחי ה' והאמר רב חמא בר גוריא אמור רב תוך הפתח צריך לחי אחר להתירו וכי תימא דלית ביה ד' על ד' והאמר רב ה' חמא א' ב' ג' גוריא אמר רב תוך הפתח אע"פ שאין בו ד' על ד' צריך לחי אחר להתירו אמר רב יהודה אמר רב הכא באיסקופת מבוי עסקין חציו מקורה וחציו שאינו מקורה וקירוי כלפי פנים פתח פתוח כלפנים פתח נעול כלחוץ רב אשי אמר לעולם באיסקופת בית עסקין ובגון שקורה בשתי קורות שאין בו ארבעה ואין בו ארבעה ואין בין זו לזו שלשה ודלת באמצע פתח פתוח כלפנים פתח נעול כלחוץ: ו' ואם היתה איסקופה גבוהה ו' ורחבה ד' הרי זו רשות לעצמה מסייע ליה לרב יצחק בר אבדימי דאמר רב יצחק בר אבדימי אומר היה רבי מאיר ו' כל מקום שאתה מוצא ב' רשויות והן רשות אחת כגון עמוד ברה"י גבוה ו' ורחב ד' אסור לכתף עליו גזירה משום תל ברה"ר: מתני'

ולעולם הוא כלפנים ולכחון וא' קיימא כולה לפנים א"כ לעולם הוא כלפנים וא"ת כיון דמיירי באסקופת בית א"כ מאי פריך אע"ג דלית ליה לחי והא אסקופת בית מסתמא מקורה הוא וא"ת לן למימר פי מקרה יורד וסוחס ואור"י דע"כ בלתי מקורה איירי דבמקורה אפילו פתח נעול נמי כלפנים: **תוך הפתח אע"פ שאין בו ד'** צריך לחי אחר להתירו. וא"ת לרבא דמוקי לה כפ' קמא דעירובין (דף ט. וס) דהיינו דוקא כפתוח לכרמלית משום דמלא מין את מיני ועוד לוקי הכא כפתוח לרה"ר ולא כפיני נמי דלא מפליג התם בין פתוח לכרמלית בין פתוח לרה"ר נוקי באסקופה גבוה ג' כדפ"ק דעירובין (ג' ס) מוקי אב"י הא דלריך לחי אחר להמירו דלילא אסקופה ד' או דלילא אסקופה כלל ואמאי דמוקי רב לשהיי בע"א וי"ל דלא מני לאוקמי הכי דא"כ אפילו נעול נמי כלפנים וכי קאמר וכי מימא דלית ביה ד' הוה מני למיפרכ' א"ה אפילו נעול נמי: **אמר** רב יהודה אמר רב הכא באסקופת מבוי עסקין. דוקא באסקופת מבוי פתח זה א"כ לקורה שהרי יש לו ד' מחילות שהפתח והדלת ברכיעית מ"מ כיון שרואיה להתיר את המבוי מנעוץ יחד והו' כחילו מקורה ד' טפחים אבל באסקופת חצר ובית כיון שהקורה אינה ראויה להתיר שם אפילו פתח פתוח הו' כלחוץ הואיל ואינו מקורה אלל חזיה דוקא נקט הכא חזיו מקורה דבכולה מקורה אפילו נעול כלפנים דסתם אסקופה שהיא חוץ הפתח רחבה ד' אף על גב דלוקי אסקופה דאיירי בה מ"ק בלתי רחבה ד' התם מיירי בעומדת חוץ לעובי הפתח ודוקא קירוי כלפי פנים אבל כלפי חוץ אפילו נעול הו' כלפנים דקסבר רב חזיה החילון יורד וסוחס כדמפיק בפ"ק דעירובין (דף ח: וס) וה"ה דהו' מני למנקט טפח א' מקורה וקירוי כחלפתו בלכד שהיא פתוח מאכרע מחודו החילון של אותו טפח עד הדלת א):

גזירה משום ת' ברה"ר. אמר ר"י דמניתי לעליה לא אסר ר"מ לנטול דלא יבא לנטול ככך מה"ר לעליה דמיכר מחילתא ולא טעו אינשי כהכי אלל דוקא תל ברה"י גזר אטו תל ברה"ר דליכא מחילות וברשי כל גגות (עירובין דף פט: וס) מפרש דלא אמר ר"מ אלל כגון עמוד ואמת הריחם דקביעי אבל לא מכתשת ודברים המטלטלים ואומר ר"י דאע"ג דק"ל כר"מ בגזירותיו אפילו לגבי רבים דמובח בריש אע"פ (במזו"ט ט.) גבי הא דלמר ר"מ אסור להשהות אשמו אפי' שעה אחת בלא תכונה הכל אין הלכה כר"מ דפ"י כל גגות (עירובין ד' גא. וס) פסקינן כהדיא הלכה כר"ש דפליגי עליה וקאמר א' גגות וא' מדרות וא' קרפופות רשות אחת הן לכלים ששבתו בזמן ושירי לנטול מנג' לתל: אלל